

V 38. čísle Kmene věnoval jsem několik řádků reorganizaci Národních listů a vyslovil tam zejména pochyby o tom, je-li p. Rutte posavadní činností literární oprávněn řídit v reprezentačním deníku všenárodním rubriku literárně kritickou, — pochyby, které má jistě valná část českého literátstva.

Za to vrhl se na mne v posledním čísle Národa p. Rutte spíláním, pomluvami a kletkami, které nejsou jen osobní hanbou jeho, nýbrž i listu, který je uveřejnil, a zvláště literátů, kteří za ním stojí.

Pan Rutte naladil svůj výpad na tóninu, kterou již Balzac nazval zákeřnou zbrání zbabělců: *ujišťuje, že si váží mého díla a poklonkuje mu, uráží mne ihned jako člověka, osobnost a charakter.* Tento dualism jest zbraň nečestná, k ní nesahá žádný rytíř pera: jest jen chytrácké útočiště kletvevníka. Poněvadž by byl okřiknut, kdyby dnes ještě urážel mou tvorbu, již zná již řada lidí, pokrytecky fantasuje kletvy a pomluvy o člověku, které nemohou býti kontrolovány velikou většinou čtoucích.

Já prý jen o mrtvých píši pronikavě a spravedlivě, o živých prý jen „osobně malicherně, mstivě a úskočně“. Sezimova Hosta strhal prý jsem ze msty za to, že v Lumiru prý odmítl mé Loutky a dělníky; a z téže mstivosti prý odmítám Rutteho jako stranického literárního kritika, neboť on prý také kriticky odmítl můj román.

Kolik slov, tolik lží, zosnovaných „spravedlivým a čistým srdcem“ řemeslného traviče studni, který prošel jedinečnou školou literárního záští a literárního pomlouvačství a dělá opravdu čest svým mistrům.

Sezimova Hosta odsoudil jsem jako literární kýč v rozmluvě na přátelské schůzce v Holandské kavárně, *hned týden po jeho vydání, dříve než vyšel článek Sezimův „Román essayistův“ v Lumiru,* týmiž důvody a namnoze i týmiž výrazy, kterých jsem později užil ve Kmeni. Dovolávám se jako svědků nakladatele p. Borového a pí Benešové, s nimiž jsem tehdy hovořil o knize Sezimově.

Po druhé: referát Sezimův o mém románě v Lumiru *nebyl nepřiznivý;* Sezima kladl můj román mezi nejvážnější česká díla beletristická, a kde se mýlil, mýlil se bona fide; šel tak daleko, že o konci mého románu tvrdil, že uskutečňuje již již jeho ideál umělecký — literární pohostinnost tak široká, že chtěl jsem protestovati proti bratříčkující tendenci v ní uzavřeně! Jest to referát tak holubičí, že mstí se za něj nedovedl by snad ani kanibal literární.

Pan Rutte *žije sám logikou msty a záští,* kterou přibásňuje mně. Lidé čtou totiž také časopisy a pamatují leccos z nich i po letech; a ti vědí, že v Moderní revui (před lety, kdy jsem ji ještě čítal) „strhal“ p. Rutte mne, pí Benešovou, Svobodu a nevím koho ještě z mých přátel literárních z důvodů hodných svého „čistého srdce“: proto, že v Novině za mé redakce byla věcně a spravedlivě posouzena jeho činnost literární!

A z téhož důvodu — usuzováno jeho vlastní logikou — počíhal si za křovím Národa na můj román a „popravil“ ho, jak se domnívá ve svém, opravdu nevinném srdci, nadosmrťi.

Ale mstí se za to p. Ruttemu? Risum teneatis! Četl jsem pouze první část jeho elaborátu, a řekl jsem si: Pane bože, houš! Takové „kritiky“ zabíjejí jen — *kritika.* Usnadnil si tam totiž milý p. Rutte svůj úkol až na dětské prstové cvičení první kla-

virní školy: *zfalšoval dějové složky mého díla,* aby z něho mohl si vysoukat, co by se mu hodilo do krámu. Přibil jsem falsátora na pranýř — viz v 21. čísle Kmene glossu „Referent nepoctivec“ — a odjel jsem klidně na venek, staraje se o další kapitoly kritického arcidíla Ruttova jako o Fialova proctví povětrnostní. Do dneška jich neznám. Pan Rutte byl mrtev po první kapitole, a nejen pro mne, i pro každého, kdo ví, co jest opravdová a čestná kritika literární.

Proti obrazu literárního mstivce, úskočnicka, žárlivce a zákeřného vraha živých básníků, kterou o mně vyfantasoval Rutte v Národě, připomínám zde prostě těm, kdož toho nevědí, že největší moderní básníci naší *Březina, Sova, Machar, Bezruč* poslali mně listy plné diků za to, že, jeden z prvních, ocenil jsem jejich tvorbu a hájil ji často proti pomluvačům a útočnickům. Z mladších vyslovil mně svůj dik na př. muž velmi blízký redakčnímu kruhu Národa i panu Ruttemu, p. *Otokar Fischer,* za to, jak jsem uvedl kriticky v Novině do světa jeho první sbírku veršovou. Já, z něhož dělá p. Rutte literárního intrikána, tiskl jsem ve sbírce beletrie, mnou redigované, román *Mládí,* prvotinu sl. *Zdeňky Háskové,* osobnosti z nepřátelského tábora Lumirova, který střílel na mne číslo co číslo z kusů nejhrubšího kalibru. Jděte si, prosím, hledat po Čechách tak dokonalého pošetilce, ať nedím náměsíčného blázna...

Neuvádím toho, abych se tím vychloubal; kdyby nebylo výpadu Rutteho, nemluvil bych o tom, jakož vůbec čest svou a pýchu svou hledám ve své tvorbě a ve svém díle, a ne ve své praxi redaktorské a referentské. Ale jsem nucen uvést to, když nemohu jinak brániti se od zákeřných pomluv Ruttových.

Pan Rutte ve svém výpadu odsuzuje mne jaksi reprezentačně za „nás mladé“, za celou mladou generaci. To jest zase *pokrytecká demagogie,* nepřipustná u čestných lidí. Kdo je to „my mladí“? Snad několik přátel, s nimiž sedá p. Rutte v kavárně? Ale odtud jest ještě daleko k mladé generaci, která jest něco víc a něco jiného než hrstka samozvanců, jež si usurpuje tento čestný titul, vylučuje z něho všechny ostatní.

A mohl bych oprávně jen litovati těch mladých, jichž mluvím by byl p. Rutte. Ti byli by mladí jen podle kalendáře, ne podle duše. Neboť znakem mládí jest čestný, horoucí enthusiasm, pohled přímý i v útoku, a ne zákeřné záští a mstivá zloba.

Pan Rutte s tendencí žalostně průhlednou, jaké jest schopno právě jen *čistě srdce,* vynáší proti mně trumf: pravého miláčka mládeže p. Viktora Dyka. Tomu se jen usmívám; p. Dykovi přeji jeho štěstí z plna srdce; měž si svůj oltářik nebo svou kapli a před ním nebo v ní lampu, dolévanou mládeží. Zasloužil si jich opravdu — což pravím bez ironie. Neucházel jsem se nikdy demagogicky o přízeň mládeže nelichotil jsem jí a nenadbíhal jsem jí; a nečinil jsem z ní také soudce svého díla. Jim jest mně a bylo mně jedině mé svědomí, poučující se neustále u největších mrtvých; to jest soudce jinak neúplatný a jinak přísny. A v tom nezmýlí mne ani potlesk, ani sykot; oboji jest daň příliš vteřinová a placená mincí příliš pochybnou; oboji nedoletí do těch výšek, kde trní ono.

Auguste Rodin

zemřel v Paříži 17. listopadu ve věku 77 let. Rodin byl ne oficiální, nýbrž skutečná sláva moderního francouzského sochařství, veličina, ceněná dlouho více mimo